

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 1 mars 1921 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder till bekämpande av smittosamma kreaturssjukdomar.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 58, har herr *Pehrsson* i Bramstorp hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående åtgärder till bekämpande av smittosamma kreaturssjukdomar och till riksdagen framkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Utskottet.

Såsom i förevarande motion jämväl framhålles har mul- och klövsjukan inom vårt land hitintills bekämpats med tillämpning huvudsakligen av den totala nedslaktningsmetoden. Denna metod, som med framgång praktiserats även i England och Amerika samt jämväl annorstädes, torde i själva verket, såsom chefen för medicinalstyrelsen, generaldirektören B. Buhre i ett i december månad år 1920 offentliggjort uttalande framhållit, vara det enda hittills kända effektiva medlet mot den oerhört smittosamma sjukdomens spridning. Detta framgår bland annat av de erfarenheter, som kunnat inhämtas från de länder, som av geografiska, statsfinansiella eller andra skäl icke kunnat tillämpa detta tillvägagångssätt. Så hava enligt generaldirektör Buhre i Tyskland under senare delen av år 1920 195,000 kreatursbesättningar på en gång varit smittade, varav 55,000 nysmittade inom en tidrymd av 14 dagar. I Holland hava under år 1920 till den 1 november 51,400 besättningar varit smittade och

i Danmark från maj till början av december samma år 3,815, under det att exempelvis i England under år 1920 till i december endast 80 besättningar angripits.

Ehuru sålunda den totala nedslaktningen torde utgöra det i varje fall mest effektiva vapnet emot mul- och klövsjukan, skulle dock, därest sjukdomen i vårt land finge alltför stor spridning, utvecklingen även här slutligen kunna nå den punkt, då statsmakterna av finansiella skäl måste upphöra med utbetalande av ersättning till djurägarna för de slaktade kreatursbesättningarna och den totala nedslaktningsmetoden måhända på grund därav övergivas. I förevarande motion framhålles även, att det säkerligen vore mången lantman, som, sedan han efter mångårigt, målmedvetet arbete lyckats få en god kreatursbesättning, med en viss fruktan emotsåge sjukdomens större utbredning, varigenom det möjligen skulle för statsmakterna bliva oöverkomligt att fortsätta på den inslagna vägen för bekämpande av sjukdomen.

Motionären har nu hemställt, att riksdagen måtte hos Kungl Maj:t begära utredning angående vad som i ett sådant läge borde åtgöras ävensom att Kungl. Maj:t efter verkställd utredning ville för riksdagen framlägga de förslag, vartill samma utredning kunde giva anledning. Särskilt har motionären ifrågasatt, om det ej genom någon försäkringsform, vartill statsbidrag lämnades, vore möjligt att ålägga varje djurägare en viss årlig avgiftsplikt per djur eller i förhållande till besättningens värde, vilka medel skulle förvaltas av exempelvis lantbruksstyrelsen och med tillhjälp av statsmedel användas till bekämpande av smittosamma sjukdomar.

Utskottet har funnit motionärens framställning värd det största beaktande. Emellertid har utskottet icke kunnat undgå att ställa sig tveksamt inför det förslag till kreatursförsäkring, som av motionären antydningssvis framlagts. Utskottet befarar, att dess genomförande, tvångsvis genom lag, skulle, särskilt med hänsyn till de omfattande administrativa förvaltnings- och kontrollåtgärder, som utan tvivel bleve nödvändiga, komma att ställa sig alltför kostsamt. De i nu ifrågavarande avseenden väsentligt olika förhållandena inom landets olika delar skulle säkerligen även komma att utgöra ett allvarligt hinder emot realiserandet av det av motionären framlagda förslaget. Då utskottet — som till fullo uppskattar det energiska och målmedvetna arbete, som från statsmyndigheternas sida nedlagts till mul- och klövsjukans bekämpande — dessutom är övertygat om, att Kungl. Maj:t, därest den totala nedslaktningsmetoden av statsfinansiella eller andra skäl måste övergivas, icke skall underlåta att verkställa den utredning, som i saken kan finnas erfor-

derlig, och sedermera för riksdagen framlägga de förslag, vartill en sådan utredning kan giva anledning, anser sig utskottet icke böra för närvarande tillstyrka en riksdagens skrivelse i av motionären angiven riktning.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 mars 1921.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hellström, Lindskog, Andersson Karl Andreas, Sederholm, Berge* och *Pettersson Ivar* samt

från andra kammaren: herrar greve *Hamilton, Nilsson* i Tånga, *Öberg, Johansson* i Uppmälby, *Olsson* i Broberg, *Andersson* i Grimbo, *Lundström* och *Ericsson* i Arboga.

Reservation

av herrar *Andersson Karl Andreas* och *Nilsson* i Tånga.
